

De Minister voor Natuur en Stikstof
C. van der Wal - Zeggelink
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Geactualiseerd verzoek aanwijzing Van Gogh NP als nationaal park

Datum

28 mei 2024

Ons kenmerk

C2336447/5923636

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

Telefoon

Email

Bijlagen

10 bijlagen

Hooggeachte mevrouw Van der Wal,

Met veel genoegen dienen wij hierbij de geactualiseerde aanvraag in voor de toekenning van de status Nationaal Park aan het gebied Van Gogh Nationaal Park (NP).

Een Nationaal Park nieuwe stijl, waarin inmiddels meer dan 70 partners samenwerken aan een groene, gezonde en vitale regio, met prachtige natuur en een meanderend landschap, tot in het hart van de steden en dorpen. Een landschap waar mensen trots op zijn en waar ondernemerschap hand in hand gaat met de versterking van dit landschap en de biodiversiteit. Van Gogh vormt daarvoor de inspiratiebron.

Uniek gebied

Het gebied dankt zijn hoge landschappelijke waarde aan het vanouds relatief intensief menselijk gebruik. Agrarische innovaties en daarmee samenhangende transitie konden hier honderden jaren eerder plaatsvinden dan in meer perifere regio's. Dit heeft geleid tot het fijn vertakte bekensysteem en een rijk geschakeerd en kleinschalig mozaïek van waardevolle natuurgebieden, zeer diverse cultuurlandschappen met landbouwgronden, dorpen en steden. Door deze hoge dynamiek onderscheidt de natuur en het landschap van dit zuidelijk zandgebied zich van andere zandgebieden in Nederland.

De combinatie van toonaangevende natuurgebieden ingebed in een aantrekkelijk agrarisch cultuurlandschap, een innovatieve metropolitane economie én de tastbare erfenis van Van Gogh maken het Van Gogh Nationaal Park uniek. Het vertelt een internationaal onderscheidend en krachtig verhaal: de combinatie van fantastische natuur, topcultuur en topeconomie in één van de slimste regio's ter wereld.

Geactualiseerde aanvraag status Nationaal Park voor deelgebied

Op basis van het Beleidsprogramma Nationale Parken en de vertaling daarvan in de Beleidsregel Nationale Parken richten we deze geactualiseerde aanvraag op een deelgebied van het grotere gebied, dat wij bij de oorspronkelijke aanvraag op 30 maart 2020 bij uw voorganger minister Schouten hebben ingediend. Het 'Masterplan Van Gogh Nationaal Park Brabant: schetsboek voor het landschap van de 21^e eeuw' blijft ook voor deze geactualiseerde aanvraag een belangrijke basis.

In aanvulling daarop ontvangt u nu ter onderbouwing van deze aanvraag het document Van Gogh Nationaal Park: Toelichting op de geactualiseerde aanvraag voor de verkrijging van de status van Nationaal Park (18 april 2024) als bijlage 1 met daarbij de volgende documenten (analoog en via een hyperlink):

Bouwstenen uit de oorspronkelijke aanvraag 30 maart 2020

1. [Het Masterplan Van Gogh Nationaal Park – schetsboek voor het landschap van de 21^e eeuw \(maart 2020\)](#)
2. De beknopte historisch-landschappelijke karakterisering Van Gogh NP (maart 2020), bijlage 2

Nieuwe documenten voor deze geactualiseerde aanvraag

3. Landschapsecologische onderbouwing en begrenzing Van Gogh NP (Overland, Neefjes & Bleumink, 2024), bijlage 3
4. Kaart formele begrenzing Van Gogh NP, bijlage 4
5. Inhoudsopgave van Landschapsbiografie de Dommel (deel 1 en 2) (Van der Straaten et al, 2023), bijlage 5, zie ook <https://www.vangoghnationalpark.com/nl/homepage/nieuws/landschapsbiografie-dommel>
6. Overzicht van plannen, visies en programma's waarin behoud van de wezenlijke kenmerken en de ambitie Van Gogh NP is geborgd, door PNB en andere partners, bijlage 6
7. Samenwerkingsovereenkomst Van Gogh NP 2024-2028, bijlage 7
8. Meerjaren Uitvoeringsagenda 2024-2028, bijlage 8
9. Ambitieplan educatie -en communicatie 2024-2028, bijlage 9
10. Partners Van Gogh NP (per 1 mei 2024), bijlage 10

Nationaal Park nieuwe stijl

Het Van Gogh NP is niet alleen een prachtig gebied waar mensen kunnen genieten van natuur en landschap. Het is ook een samenwerkingsconcept met een gezamenlijke koers om in de gebieden rond deze natuur samen te werken aan het landschap van de toekomst, verbonden met economie en samenleving. Een samenwerking aan gebiedsgerichte ontwikkelingen in combinatie met de grote maatschappelijke opgaven die op dit gebied afkomen. Hoewel de ecologische en landschappelijke kwaliteiten van het Van Gogh Nationaal Park veel kansen bieden, staan landschap en natuur ook onder druk. Noord-Brabant staat voor grote ruimtelijke opgaven: duurzame energieproductie, woningbouw, mobiliteit en logistiek, klimaatadaptatie, herstel van de biodiversiteit, ruimte voor recreatie, circulaire economie en de transitie van de land- en tuinbouw. In het Van Gogh NP worden deze opgaven in samenhang, ontwikkelingsgericht en waar mogelijk met toegevoegde waarde

Datum

28 mei 2024

Ons kenmerk

C2336447/5923636

voor natuur en landschap ontwikkeld. De urgentie is hoog. Onze ambities zijn groot.

Breed werkgebied “onder de vlag” van Van Gogh NP

De Brabantse partners zijn bereid om deze ontwikkelingsgerichte aanpak niet alleen in te zetten in het Van Gogh NP, waarvoor we nu de status aanvragen, maar ook in een breed werkgebied daaromheen, zoals aangegeven in het Masterplan. Door dit werkgebied strategisch, financieel en communicatief onder de vlag van Van Gogh NP op dezelfde manier te benaderen als het Van Gogh NP, wordt gewerkt aan een robuust en toekomstbestendig systeem met het Nationaal Park als vliegwiel.

Wij geven met deze brede aanpak ook invulling aan de oproep die u hiertoe in het Beleidsprogramma Nationale Parken hebt gedaan en willen hierin graag als één overheid optrekken.

Het werkt al!

Deze aanpak onder de vlag van Van Gogh NP werpt al haar eerste vruchten af. Met 600 boeren die meedoen met de Brabantse biodiversiteitsmonitor, met projecten op gebied van duurzaam toerisme, toekomstbestendige boomteelt en de groenblauwe dooradering. Het Van Gogh NP als proefgebied en incubator om te zoeken naar nieuwe mogelijkheden.

Borging

Met deze aanpak zijn we ervan overtuigd dat de komende jaren zowel aan de natuurgebieden zelf als aan het landschap en de biodiversiteit in de omringende gebieden kwaliteit wordt toegevoegd. Wij hebben de ambitie van het Van Gogh NP reeds in diverse beleidsdocumenten opgenomen, net als een aantal van onze partneroverheden. De partners van het Van Gogh Nationaal Park beslissen samen in de loop van het proces, wanneer en met welk instrumentarium zij deze ontwikkelingen (ruimtelijk) vertalen in het instrumentarium dat de Omgevingswet biedt. Daarbij hanteren wij de “Brabantse manier van werken”, waarbij we optimaal gebruik maken van de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt om ontwikkelingen van onderop mogelijk te maken. Met de waarden en principes, zoals vastgelegd in onze Brabantse Omgevingsvisie. Wij gaan er daarbij vanuit dat de aanwijzing als Nationaal Park geen aanvullende juridische of planologische gevolgen heeft.

Wij doen dit verzoek namens de Regiegroep Van Gogh NP, waarin inmiddels ruim 70 partners (overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven) zijn vertegenwoordigd. De Provincie Noord-Brabant is één van de partners, die hun partnerschap meerjarig (tot en met 2028) hebben toegezegd.

Mede namens het bestuur van Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen, verzoeken wij u net als in 2020 ook om de status van dit park te zijner tijd in te trekken gekoppeld aan de toekenning van de status aan het Van Gogh NP, waarbij dit gebied onderdeel wordt van het nieuwe Nationaal Park.

Een Nationaal Park is een sterk merk. Het staat bij bezoekers van over de hele wereld bekend als gebied waar je schitterende natuur, bijzondere cultuurlandschappen en prachtige verhalen kunt vinden. Een Nationaal Park dat

Datum

28 mei 2024

Ons kenmerk

C2336447/5923636

de naam Van Gogh draagt, is nog aansprekender: een visitekaartje voor Nederland. Het toekennen van de status Van Gogh Nationaal Park doet recht aan dit prachtige gebied en aan de ambitie van alle partners die hier met trots aan werken.

Namens de Regiegroep Van Gogh NP zien wij uw besluit met vertrouwen tegemoet.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks

Datum

28 mei 2024

Ons kenmerk

C2336447/5923636